

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitettujen lintulajien häirintää

Hakija

Luontolive / Markus Hanhela

Asia

Lupahakemus kanahaukan, tuulihaukan ja lapinpöllön pesinnän kuvaamiseen 1.3.–31.8. vuosina 2025–2028 tutkimus- ja opetustarkoituksessa Oulussa, Pohjois-Pohjanmaalla.

Hakemus

Lupaa haetaan pesäkameralaitteiston asentamiseen kahdelle kanahaukan (*Accipiter gentilis*), tuulihaukan (*Falco tinnunculus*) ja lapinpöllön (*Strix nebulosa*) pesälle lajeittain 1.3.–31.8. välisenä aikana vuosina 2025–2028. Kuvaukset toteutetaan Oulun Ylikiimingissä Kiiminkijoen Natura 2000 -alueen (FI1101202, SAC) lähialueilla. Hakijan mukaan kuvaus ei merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueen suojeluperusteena olevia luonnonarvoja.

Poikkeuslupaa haetaan tutkimus- ja opetustarkoituksessa. Kuvauksilla tuotetaan livekuvamateriaalia Luontoliven ympäristökasvatuksen verkkopalveluun Youtubessa, jota käytetään päiväkodeissa ja kouluissa ympäri Suomen. Lisäksi materiaalilla on myös tutkimuksellista arvoa, sillä kuvaamisella saadaan mm. tietoa lintujen käyttäytymisestä ja ravinnosta. Hakijalle on aikaisemmin myönnetty poikkeuslupa (VARELY/1865/2021) kanahaukan ja viirupöllön kuvaamiseen, joista hakija kuvasi ainoastaan viirupöllön pesiä vuosina 2022–2024.

Kanahaukan ja lapinpöllöjen pesiä kuvataan 1–5 metrin etäisyydellä pesästä ja tuulihaukan pesintää pöntön takaseinälle kiinnitettävän kameran avulla. Yhtä tiedossa olevaa tuulihaukan pesää kuvataan vanhassa variksen pesässä, missä tuulihaukka on pesinyt aikaisemmin. Tällöin kamera naamioidaan noin metrin etäisyydellä pesästä. Kameroiden ohjaus tehdään etänä. Hakijan aiempien livekameralähetyksistä saatujen kokemusten mukaan kamerat toimivat niin, että ne eivät vaadi säännöllisiä huoltokäyntejä paikan päällä.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kanahaukka, tuulihaukka ja lapinpöllö ovat luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettuja.

Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänkierron kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. tutkimus- ja opetustarkoituksessa. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle hakemuksen mukaisen luvan kanahaukan, tuulihaukan ja lapinpöllön pesinnän kuvaamiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 31.8.2028 asti Oulun Ylikiimingissä.
- 2 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 3 Kameran asentaminen ja poistaminen tulee tehdä pesimäkauden ulkopuolella, poikkeuksena lapinpöllön ja kanahaukan pesiä vuonna 2025, joiden läheisyyteen kameran saa asentaa, mikäli pesintä ei ole vielä alkanut ko. pesillä. Vuosina 2026 ja 2027 kameroiden asentaminen ja poistaminen on ainoastaan sallittu pesimäkauden ulkopuolella. Mikäli pesinnän havaitaan merkittävästi häiritsevän pesintää, tulee laitteisto poistaa viipymättä
- 4 Käytettävät laitteet ja välineet on sijoitettava maastoon siten, että ne eivät houkuttele ulkopuolisia henkilöitä pesän läheisyyteen. Kuvauskulmat tulee rajata niin, ettei paikka ole tunnistettavissa tai muuten tule julkiseksi.
- 5 Sivustolla, jolla pesäkuvaa jaetaan julkiseksi, tulee olla maininta, että pesäkuvaukselle on myönnetty luonnonsuojelulain mukainen poikkeuslupa kanahaukan, tuulihaukan ja lapinpöllön koskevista rauhoitussäännöksistä. Samassa yhteydessä on ilmoitettava tämän päätöksen asianumero VARELY/167/2025.
- 6 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 7 Mikäli toimenpiteitä tehdään perustetuilla luonnonsuojelualueilla, tulee hakijan tarvittaessa erikseen hakea lupaa poiketa näiden alueiden rauhoitusmääräyksistä. Yksityisten luonnonsuojelualueiden osalta lupaviranomainen on alueellinen ELY-keskus ja valtion suojelualueiden osalta Metsähallitus.
- 8 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 9 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 10 Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain vuoden loppuun mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/167/2025 varustettuna. Raportissa tulee antaa yhteenveto kuvamateriaaliasta kuten pesintätuloksista ja mahdollisista pesinnän keskeytymisen syistä sekä arvio kuvauksen vaikutuksesta pesivien parien pesintään.
- 11 Hakijan tulee pyydettyäessä luovuttaa kuvamateriaali Varsinais-Suomen ELY-keskukselle suojelutarkoitusta varten. ELY-keskus voi harkintansa mukaan luovuttaa materiaalia kolmansille osapuolille em. tarkoituksessa.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää tutkimus- ja opetustarkoituksessa.

Kuvamateriaalia käytetään opetustarkoituksessa Luontoliven ympäristökasvatuksen verkkopalvelussa, jota käytetään päiväkodeissa ja kouluissa ympäri Suomen. Kuvamateriaalin avulla lisätään yleisön tietoisuutta kanahaukasta, tuulihaukasta ja lapinpöllöstä. Kuvamateriaalilla on myös tutkimuksellista arvoa ja hakijan tulee tästä tai suojelutarkoituksellisista syistä tarvittaessa luovuttaa kuvamateriaalia Varsinais-Suomen ELY-keskukselle.

Muuta tyydyttävää tai vähemmän lajien pesintää häiritsevää keinoa vastaavan tiedon saamiseen opetus- ja tutkimuskäyttöön ei ole saatavilla. Hakijalla on ennestään kokemusta viirupöllön pesinnän kuvaamisesta, joka ei merkittävästi häirinnyt viirupöllön pesintää. Kuvauksen toteuttamisella ei vaikuteta lajien suotuisaan suojelutasoon tai sen saavuttamiseen heikentävästi, sillä kuvauksella ei ole lupa merkittävästi häiritä pesintää.

Kameralaitteisto tulee asentaa ja poistaa pesimäkauden ulkopuolella, poikkeuksena tämä vuosi 2025, jolloin päätös on annettu lapinpöllön ja kanahaukan pesinnän valmistautumis- ja soidinaikana. Lapinpöllön ja kanahaukan pesille kamerat on vielä mahdollista asentaa, mikäli pesintä ei ole vielä alkanut ko. pesillä. Hakijalle annetaan näin mahdollisuus seurata lapinpöllön ja kanahaukan pesintää jo tänä vuonna, mikäli em. lajit eivät ole vielä aloittaneet pesintää. Kameroiden asennus ei näin ohjattuna aiheuta merkittävää haittaa näiden lajien pesinnälle. Tuulihaukan osalta kamerat on mahdollista asentaa ennen tämän pesimäkauden alkua, myös vuonna 2025. Kuvauksen ei katsota myöskään heikentävän kuvausten lähistöllä sijaitsevan Kiiminkijoen Natura 2000 -alueen (FI1101202, SAC) suojeluperusteisia luontoarvoja, joten luonnonsuojelulain 35 §:n mukaista vaikutusten arviointia ei tarvita. Lintudirektiivin 10 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden on edistettävä luonnonvaraisten lintujen tutkimusta sekä muuta työtä niiden suojelemiseksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 34 §, 35§, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi luonnonvaraisten lintujen suojelusta (2009/147/EY, lintudirektiivi), artikkelat 1, 10

Laki sähköisestä asioinnista viranomais toiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Lapinpöllön ja kanahaukan pesintään valmistautumis- ja soidinaika on jo alkanut ja tuulihaukan pesimäkausi on alkamaisillaan. Kameralaitteiston asentaminen täytyy tehdä mahdollisimman pian, jotta lintujen pesintää ei häiritä, minkä johdosta päätöksen täytäntöönpanoa ei voida lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Robin Ramstedt ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Oulun poliisilaitos kirjaamo.oulu@poliisi.fi

Oulun kaupunki kirjaamo@ouka.fi

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys pply@pply.fi

SLL Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri pohjois-pohjanmaa@sll.fi

Suoritemaksutta

Tämä asiakirja VARELY/167/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/167/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 12.03.2025 12:15

Esittelijä Ramstedt Robin 12.03.2025 11:50

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähtetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Puhelin: 029 56 42800

Telefax: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.